

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ, НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ТА РЕЛІГІЙ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИСТЕЦТВ І КУЛЬТУРИ ім. П.І.МАЙБОРОДИ»

*про підвищення кваліфікації педагогічних працівників
у комунальному закладі*
«Запорізький фаховий коледж мистецтв і культури ім. П.І. Майбороди»

Розглянуто та схвалено
Педагогічною радою
КЗ ЗФКМК ім.П.І.Майбороди
Протокол № 8

від «06» травня 2026р.
голова педагогічної ради

Євген ПРОКОФ'ЄВ

Введено в дію
наказом директора
КЗ ЗФКМК ім. П.І. Майбороди

Наказ № 42-осн
від «05» травня 2026р

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про підвищення кваліфікації педагогічних працівників у комунальному закладі «Запорізький фаховий коледж мистецтв і культури ім. П.І. Майбороди» (далі - Положення) розроблене відповідно до законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», постанови КМУ від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», наказу МОН від 04.12.2020, № 1504 «Деякі питання професійного розвитку науково-педагогічних працівників».

1.2 Дане положення визначає процедуру, види, форми, обсяг, періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних працівників у комунальному закладі «Запорізький фаховий коледж мистецтв і культури ім. П.І. Майбороди» (далі - Коледж), включаючи умови та процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації.

1.3 Педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

1.4 Метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їхній професійний розвиток, відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

1.5 Система внутрішнього забезпечення якості освіти Коледжу, сформована у порядку, визначеному законодавством, включає в себе підвищення кваліфікації.

1.6 Педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

1.7 Педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування.

Окремі види діяльності педагогічних працівників, зазначені у пункті 4.5 цього Положення, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

Особи, що проходять підвищення кваліфікації, можуть самостійно обирати конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі - суб'єкти підвищення кваліфікації).

II. ОБСЯГ ТА СУБ'ЄКТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

2.1 Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників установлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою. Підвищення кваліфікації

здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації Коледжу на певний рік, що формується, затверджується і виконується відповідно до цього Положення.

Педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Коледжу на відповідний рік, згідно з цим Положенням.

2.2 Необхідна умова проходження атестації у порядку, визначеному законодавством – підвищення кваліфікації щороку.

2.3 Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа-підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

ІІІ. ПРОГРАМА, СТАЖУВАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

3.1 Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо). Програма також може містити інформацію про:

- розподіл годин за видами діяльності (консультація, аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо);
- особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);
- строки виконання програми;
- місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання;
- вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;
- графік освітнього процесу;
- мінімальну та максимальну кількість осіб у групі;
- академічні, професійні можливості за результатами опанування програми;
- можливість надання подальшої підтримки чи супроводу;
- додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);
- документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи, або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи. Суб'єкти підвищення кваліфікації забезпечують відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своїх сайтах.

3.2. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним та/або науково-педагогічним працівником. Між закладом освіти, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору. За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (додатка до угоди).

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах та організаціях. Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Коледжу може здійснюватися в іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний або науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання та не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково- педагогічних чи наукових працівників. Стажування педагогічних і науково- педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію. Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

3.3 За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним та науково-педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації. Відповідно до Постанови КМУ від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на сайті суб'єкта підвищення кваліфікації протягом 15 календарних днів після їх видачі та містить таку інформацію:

- прізвище та ініціали (ініціал імені) педагогічного або науково- педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації;
- форму, вид, тему (напрям, найменування) підвищення кваліфікації та його

обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС;

- дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб - підприємців);

- тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;

- прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) особи, яка підвищила кваліфікацію;

- опис досягнутих результатів навчання;

- дата видачі та обліковий запис документа;

- найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

Документи про підвищення кваліфікації, що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації - нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом та потребують визнання Педагогічною радою Коледжу, згідно з цим Положенням.

IV. ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ КОЛЕДЖУ

4.1 Кожен педагогічний працівник Коледжу, відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», зобов'язаний щороку підвищувати кваліфікацію з урахуванням особливостей, визначених цим Положенням. Підвищення кваліфікації педагогічними працівниками Коледжу щороку є необхідною умовою проходження ними атестації у порядку, визначеному законодавством.

4.2. Основними напрямками підвищення кваліфікації є:

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій);

- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей, вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»; психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;

- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;

- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;

мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційноетична компетентність;

- розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти,

науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

У разі викладання декількох навчальних дисциплін педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямками у міжтестастійний період в межах загального обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації, визначеного законодавством.

4.3. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника Коледжу не може бути менше ніж 120 годин на п'ять років (сумарно), що відповідає 4 кредитам ЄКТС, з розрахунку в середньому 24 години (0,8 кредита ЄКТС) на рік міжтестастійного періоду, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин - на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу, не менше 10 відсотків на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами, формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь.

4.4. Перспективне планування підвищення кваліфікації у Коледжі на наступний календарний рік здійснюється шляхом затвердження Педагогічною радою орієнтовного плану підвищення кваліфікації.

4.5. Орієнтовний план підвищення кваліфікації повинен містити інформацію про загальну кількість педагогічних працівників, які проходили підвищення кваліфікації, основні напрями та орієнтовний перелік суб'єктів підвищення кваліфікації.

4.6. Орієнтовний план підвищення кваліфікації формується з урахуванням пропозицій педагогічних працівників і оприлюднюється на інформаційному стенді Коледжу та на його сайті щороку протягом двох робочих днів з дня його затвердження, але не пізніше 25 грудня поточного року.

4.7. План підвищення кваліфікації Коледжу на відповідний рік включає: список педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (у годинах або кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік). План підвищення кваліфікації може містити додаткову інформацію, що стосується підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

4.8. Не пізніше 25 грудня працівник повинен поінформувати директора Коледжу або уповноважену ним особу про стан проходження ним підвищення кваліфікації у поточному році з додаванням копій отриманих документів про підвищення кваліфікації. Відповідна інформація зберігається в особовій справі працівника відповідно до законодавства.

4.9. Окремі види діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до цього Положення.

V. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

5.1 Результати підвищення кваліфікації у закладах освіти що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання і підтвердження.

5.2 Результати ж підвищення кваліфікації педагогічного працівника у інших суб'єктів освітньої діяльності, фізичних та юридичних осіб мають визнаватися окремим рішенням педагогічної ради. Педагогічні працівники після завершення підвищення кваліфікації подають до педагогічної ради закладу освіти клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації (додаток) та документи про проходження підвищення кваліфікації.

5.3 Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації у таких суб'єктів встановлюється педагогічною радою.

Педагогічна рада:

- розглядає клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації;
- визначає форму звіту про результати підвищення кваліфікації;
- заслуховує педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору;
- приймає рішення про: визнання результатів підвищення кваліфікації;
- невизнання результатів підвищення кваліфікації.

Однією з основних умов такого визнання має бути набуття педагогічним працівником нових та/або вдосконалення наявних компетентностей (знань, вмінь, навичок тощо). У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна рада закладу освіти може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації закладу освіти до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

5.4 Директор, заступник директора, завідувач відділення, голова циклової комісії Коледжу, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи.

5.5 Результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних або науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання (крім звання «старший вчитель»), можуть бути визнані Педагогічною радою Коледжу як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

5.5 Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або

галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Не можна здобуття ступеня вищої освіти зараховувати двічі (повторно), якщо воно вже було зараховане як підвищення кваліфікації. Водночас таке «визнання» не може замінити обов'язок кожного педагогічного працівника щорічно підвищувати власну кваліфікацію і педагогічну.